

Ministerstwo Obrony Narodowej

Sekretarz Stanu
Paweł Bejda

BMON-WP.053.193.2024/In-80/24/MS
Warszawa, 29.04.2024 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości: Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w KPRM

ePuap

Dotyczy: Interpelacji Pana Posła Mariusza Błaszczaka nr 2421 w sprawie likwidacji think tanków w Akademii Sztuki Wojennej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na interpelację nr 2421 Pana Posła Mariusza Błaszczaka w sprawie likwidacji think tanków w Akademii Sztuki Wojennej, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Minister Obrony Narodowej, decyzją Nr 127/DSW z dnia 21 marca 2024 r., zdjął z Akademii Sztuki Wojennej zadania w zakresie kształcenia oraz wykonywania analiz i ekspertyz w obszarze bezpieczeństwa, cyberbezpieczeństwa oraz komunikacji strategicznej realizowane m.in. przez Centrum Badań nad Bezpieczeństwem (CBB), z uwagi na powielanie realizowanych zadań przez CBB z wysiłkami innych krajowych ośrodków analityczno-badawczych funkcjonujących w strukturach administracji rządowej. Wchodzące w skład Centrum – Ośrodek Badań Azji i Ośrodek Studiów Przestrzeni Postsowieckiej podejmowały problemy bezpieczeństwa, które były i są stale monitorowane oraz analizowane w ramach prac rządowego Ośrodka Studiów Wschodnich, Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, jak również - w określonym zakresie - Instytutu Zachodniego. W związku z powyższym Rektor Akademii Sztuki Wojennej wydał zarządzenie Nr 12 z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie zniesienia i likwidacji jednostek organizacyjnych Akademii Sztuki Wojennej, zgodnie z którym zniósł m.in. Centrum Badań nad Bezpieczeństwem im. dr. Michała Sokolnickiego.

Uzasadnieniem powyższych decyzji było zdiagnozowanie przeniesienia nieproporcjonalnego do potrzeb Sił Zbrojnych RP i resortu obrony narodowej wysiłku analitycznego na monitorowanie oraz badanie problemów, zagadnień, obszarów czy też regionów geograficznych, które z punktu widzenia interesu narodowego oraz celów strategicznych bezpieczeństwa państwa nie wymagają traktowania jako priorytetowe. Tym samym, nie była przykładana należyta waga do zagadnień ważnych, determinujących bezpieczeństwo militarne Polski. Przyczyn tego problemu należy upatrywać w niewłaściwym i nieprecyzyjnym określaniu oczekiwań informacyjnych przez poprzednie kierownictwo resortu obrony narodowej. Brak jasnych wytycznych co do oczekiwań informacyjno-analitycznych stał się niemal standardem, co prowadziło do sytuacji, w której eksperci sami określali zadania badawcze, obszary monitoringu oraz analiz, zazwyczaj zgodnie ze swoimi przekonaniem lub zainteresowaniami. Poważnym problemem była również mała użyteczność tworzonych analiz na rzecz potrzeb Sił Zbrojnych RP, urzędu Ministra Obrony Narodowej czy też szerzej na rzecz obronności państwa i zintegrowanego bezpieczeństwa narodowego. Analiza efektów prac Ośrodka Studiów nad Wyzwaniami Cywilizacyjnymi uprawnia do stwierdzenia, iż rekomendowane w analizach rozwiązania w stosunkowo niewielkim stopniu odnosiły się do strategicznych i operacyjnych rekomendacji służących wzmocnieniu systemu

obronnego państwa. W niewystarczającym również zakresie CBB podejmowało się analiz, które służyłyby integrowaniu systemu bezpieczeństwa państwa, budowaniu odporności społeczeństwa na obecne i przyszłe wyzwania czy też służyłyby rozwojowi przemysłowego potencjału obronnego.

Zasadniczy problem, z jakim mierzyło się Akademickie Centrum Komunikacji Strategicznej (ACKS) sprowadzał się do funkcjonowania struktury organizacyjno-etatowej niewystarczającej do pełnej, efektywnej realizacji powierzonych zadań, pomimo względnie wysokich nakładów przeznaczonych na funkcjonowanie Centrum. Roczna dotacja Ministra Obrony Narodowej na świadczenie zadań przez ACKS wynosiła 2,6 mln PLN. Zarówno, planowanie, koordynacja, jak również realizacja zadań była utrudniona w związku z faktem, że osoby funkcyjne zajmujące stanowiska kierownicze (dyrektora oraz kierowników ośrodków), a także niektórzy eksperci świadczyli równoległe prace w innych podmiotach. Sytuacja ta w znacznym stopniu ograniczała ich dyspozycyjność, inicjatywę i aktywność. Dyrektor ACKS przebywał na urlopie bezpłatnym w związku z pełnieniem funkcji zastępcy przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, będąc jednocześnie zatrudnionym na stanowisku eksperta ACKS. Działalność Akademickiego Centrum Komunikacji Strategicznej w znacznym stopniu pokrywała się również z zakresem działania Centrum Doskonalenia Komunikacji Strategicznej NATO (NATO Strategic Communications Centre of Excellence - NATO StratCom COE), tj. jednego z głównych, sojuszniczych ośrodków analiz i badań prowadzonych w obszarze komunikacji strategicznej, a także przeciwdziałania dezinformacji. Polska współfinansuje NATO StratCom COE i kieruje personel wojskowy do służby w tej strukturze. W kontekście racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi stanowiło to istotny argument do zakończenia działalności Centrum, choć należy podkreślić, że obydwa ośrodki uzupełniały się nawzajem w zakresie prowadzonych prac i szkolenia eksperckiego na poziomie narodowym i sojuszniczym. Ponadto, prace analityczne w pewnym zakresie pokrywały się z obszarem aktywności Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni. Jednocześnie, należy podkreślić, że likwidacja ACKS, jako osobnej struktury, nie oznacza zaprzestania działań badawczych i szkolenia personelu komunikacji strategicznej w Siłach Zbrojnych RP – zadania te są w dalszym ciągu realizowane przez Akademię Sztuki Wojennej zgodnie z potrzebami resortu obrony narodowej, określanymi przez Centrum Operacyjne MON.

Analogicznie, jak w przypadku Centrum Badań nad Bezpieczeństwem, Minister Obrony Narodowej, decyzją Nr 127/DSW, uchylił decyzje w sprawie powierzenia zadań, które miały być realizowane przez Akademickiego Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa (ACPC). Przyczyną było powielanie realizowanych zadań z wysiłkami realizowanymi przez inne – krajowe i zagraniczne ośrodki analityczno-badawcze, nieefektywne kierowanie Centrum oraz nadmierne poświęcenie uwagi tworzeniu dorobku naukowego przez zatrudniony personel kosztem działalności eksperckiej użytecznej dla Ministerstwa Obrony Narodowej i Sił Z RP. Przede wszystkim zakres zadań realizowanych przez ACPC, w tym m.in.: monitorowanie ekosystemu cyberbezpieczeństwa w Polsce i na świecie, wyzwań dotyczących rewolucji cyfrowych, a także przygotowywanie analiz i projektów rozwiązań legislacyjnych mieściło się w kompetencjach Państwowego Instytutu Badawczego NASK. Efekty prac ACPC w znacznej części były również zbieżne z wysiłkami Centrum Doskonalenia Cyberobrony NATO (NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence - CCDCOE). Dodatkowymi czynnikami, które wpłynęły na powyższą decyzję było nieefektywne kierowanie oraz ponoszenie zbyt wysokich nakładów finansowych na funkcjonowanie omawianego Centrum w odniesieniu do uzyskiwanych efektów. Kierowanie i koordynowanie pracami ACPC było nieefektywne. Realizacja obowiązków przez Dyrektora - równoległe zatrudnionego na dwóch innych stanowiskach służbowych – miała wpływ na jakość pracy Centrum. Roczna dotacja Ministra ON na świadczenie zadań przez ACPC wynosiła 2 mln PLN przy zatrudnieniu 13 osób. Należy również wskazać, iż znaczna część ekspertów zatrudnionych w ACPC traktowała przygotowywane opracowania jako zasadniczy środek służący tworzeniu oraz promocji osobistego dorobku naukowego, a także podstawę do budowania własnej kariery naukowej, rozpoznawalności międzynarodowej, jednocześnie w dużo mniejszym stopniu przywiązując wagę do sprostania zapotrzebowaniu informacyjno-analitycznemu Sił Zbrojnych RP oraz Ministerstwu Obrony Narodowej.

Ponadto, realizowane zadania ukierunkowane na rozwój osobistego dorobku naukowego powieły działania statutowych jednostek naukowo-badawczych i dydaktycznych Akademii Sztuki Wojennej.

Powyższe centra, funkcjonujące w ramach Akademii Sztuki Wojennej, dublowały także zadania komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej, wynikające z zarządzenia Nr 33/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Obrony Narodowej (Dz. Urz. MON poz. 250 z późn. zm.).

Ministerstwo Obrony Narodowej, uwzględniając obecny i prognozowany stan środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego Polski, dostrzegło pilną potrzebę kontynuowania wysiłków zmierzających do poprawy efektywności strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, w tym przyspieszenia procesów integrowania bezpieczeństwa i obronności oraz budowania odporności państwa i społeczeństwa. Z uwagi na powyższe, Minister Obrony Narodowej polecił Rektorowi Akademii Sztuki Wojennej opracować koncepcję powołania i funkcjonowania eksperckiej jednostki organizacyjnej wspierającej Ministra Obrony Narodowej w obszarze strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, integrowania działań militarnych i pozamilitarnych oraz budowania odporności państwa, działającej przy Akademii Sztuki Wojennej (decyzja Nr 157/DSW Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie przygotowania koncepcji dotyczącej powołania i funkcjonowania eksperckiej jednostki organizacyjnej wspierającej Ministra Obrony Narodowej w obszarze strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, integrowania działań militarnych i pozamilitarnych oraz budowania odporności państwa działającej przy Akademii Sztuki Wojennej). Jednocześnie zalecił, aby ekspercka działalność jednostki organizacyjnej działającej przy Akademii Sztuki Wojennej obejmowała swoim zakresem opracowywanie opinii, rekomendacji oraz raportów w obszarze strategicznego zarządzania bezpieczeństwem, integrowania bezpieczeństwa i obronności oraz budowania odporności państwa i społeczeństwa, a także realizowała przedsięwzięcia naukowo-badawcze, szkoleniowe i dydaktyczne w powyższym zakresie. W ramach swej statutowej działalności nowo utworzona jednostka organizacyjna, wspierałaby m. in. zamierzenia ujęte w narodowych dokumentach o charakterze strategicznym dotyczących problematyki bezpieczeństwa oraz ekspercko wspierałaby wysiłki podejmowane przez resort obrony narodowej w określaniu udziału Polski w realizacji celów NATO, służących rozwojowi zdolności obronnych Sojuszu, a także w działaniach w zakresie budowania odporności w ujęciu NATO oraz Unii Europejskiej.

Zasadnicze zadania dotychczas realizowane przez Centrum Badań nad Bezpieczeństwem przejmie Wydział Bezpieczeństwa Narodowego oraz Wydział Wojskowy Akademii Sztuki Wojennej.

Zasadnicze zadania realizowane dotychczas przez Akademickie Centrum Komunikacji Strategicznej przejmą wewnątrz komórki Akademii Sztuki Wojennej, w tym m.in.: Wydział Prawa i Administracji, Wydział Wojskowy, Pion Doskonalenia Kursowego.

Zasadnicze zadania realizowane dotychczas przez Akademickie Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa przejmą wewnątrz komórki Akademii Sztuki Wojennej, w tym m.in.: Wydział Prawa i Administracji oraz Wydział Bezpieczeństwa Narodowego.

W odniesieniu do pracowników ww. centrów informuję, że - na dzień 17.04.2024 r. - 28 pracowników z 31 w Centrum Badań nad Bezpieczeństwem otrzymało wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników. Jeden z dwóch pracowników zatrudnionych w Centrum Badań nad Bezpieczeństwem podpisał wypowiedzenie zmieniające warunki pracy i płacy. Z kolei, 7 pracowników z 7 zatrudnionych w Akademickim Centrum Komunikacji Strategicznej otrzymało wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników. Żaden z pracowników Akademickiego Centrum Komunikacji Strategicznej nie otrzymał nowej propozycji pracy. Natomiast, z Akademickiego Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa - na dzień 17.04.2024 r. - 8 pracowników z 12 zatrudnionych otrzymało wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracowników. Jeden z dwóch pracowników zatrudnionych w ACPC podpisał wypowiedzenie zmieniające warunki pracy i płacy.

Jednocześnie, żaden z żołnierzy pełniących służbę w Centrum Badań nad Bezpieczeństwem, jak również w Akademickim Centrum Komunikacji Strategicznej nie został przeniesiony do dyspozycji.

Natomiast, w Akademickim Centrum Polityki Cyberbezpieczeństwa nie było stanowisk służbowych przewidzianych dla żołnierzy zawodowych.

Z poważaniem

Paweł Bejda

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/